

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Concernstaf

Onderwerp:

Vragen ex art. 46 RvO-DB-gemeentelijk beleid gebruik X

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 24-06-2025

Notanummer : 2025-502

Datum : 24-06-2025

Programma : 01 - Burger en bestuur

Portefeuillehouder : Burgemeester,

Bijlage(n) : Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO-DB-gemeentelijk beleid gebruik X.docx, Schriftelijke vragen gemeentelijk beleid gebruik X - DB.docx

Parafering

18-06-2025: Afdelingsmanager Publieke en Interne Dienstverlening
18-06-2025: Wethouder
18-06-2025: Burgemeester

Agendering

* 18-06-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 20-06-2025: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

24-06-2025

B & W d.d.: 24-06-2025

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de DB-fractie vast te stellen

2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Per brief van 3 juni 2025 heeft C. Kamphuis van de fractie van Deventer Belang uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over gemeentelijk beleid gebruik X. Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Gemeente Deventer

t.a.v. College van B&W
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Deventer, 3 juni 2025

Betreft: **gemeentelijk beleid gebruik X**

Geacht college,

In raadsmededeling [2025-384](#) kondigt het college aan met X te stoppen als communicatiemiddel. In de raadsmededeling wordt gesteld, dan wel gesuggereerd dat er diverse redenen zijn om te stoppen met X namelijk:

1. Er is sprake van een maatschappelijke discussie over het gebruik van sociale media platformen van X en Meta
2. X is wereldwijd gestopt met factchecking en Meta is daarmee gestopt in Amerika
3. X voldoet niet aan de European Digital Services Act (DSA)
4. De rol van de heer Musk in de Amerikaanse en internationale politiek wordt door velen als onwenselijk ervaren
5. Er zijn mondelinge raadvragen gesteld over het gebruik van X en andere sociale media door de gemeente Deventer
6. X staat op gespannen voet met democratische waarden
7. Er is sprake van een dalend aantal gebruikers en afnemend aantal volgers op X
8. Bewoners zien X steeds minder als belangrijk informatiemedium

Als alternatief gaat de gemeente o.a. Blueskye gebruiken, maar het X account wordt wel aangehouden om misbruik te voorkomen, om te monitoren wat er leeft in Deventer, en om te gebruiken bij rampen.

Volgens de informatie van de fractie van Deventer Belang heeft X op dit moment dagelijks circa 240.000 gebruikers in Nederland. Bluesky heeft dagelijks circa 7.000 gebruikers.

De fractie van Deventer Belang heeft enkele vragen n.a.v. deze raadsmededeling:

1. Het college geeft aan dat uit onderzoek blijkt dat inwoners minder waarde hechten aan X als informatiemedium.
  - a. Kan het college de (exacte uitkomsten van) dit onderzoek delen? Zo niet kan het college dan beschrijven wat de aard, doel en doelgroep en de uitkomsten zijn geweest van het onderzoek en wanneer en door wie dat onderzoek heeft plaatsgevonden en het antwoord nader toelichten?
  - b. Is bij het college bekend of er door inwoners ook minder waarde wordt gehecht aan andere sociale media kanalen zoals bijvoorbeeld de diensten van Meta en kan het college het antwoord toelichten?

2. De belangrijkste redenen die door het college worden genoemd om te stoppen met X betreffen het niet voldoen aan de DSA en het op gespannen voet staan met de democratische waarden. Daarnaast worden veel andere redenen benoemd en daarover gaan de volgende vragen:
  - a. Kan het college een nadere toelichting geven wat de motivatie is achter de andere redenen en in welke mate deze mogelijk ook (geo-)politiek gemotiveerd zijn?
  - b. Er wordt specifiek verwezen naar de rol van de heer Musk in de Amerikaanse en internationale politiek. In welke zin is deze samenwerking c.q. rol van de heer Musk, de banden die hij heeft met de president van Amerika en de rol die hij inneemt in het Amerikaanse stelsel volgens het college reden om af te zien van het gebruik van X?
  - c. Er wordt aangegeven dat één van de redenen om het gebruik van X te stoppen het gebrek aan moderatie/fact-checking is. Tegelijkertijd zal het college nog wel X gebruiken om te monitoren wat er speelt in de samenleving van Deventer. Kan het college aangeven waarom het monitoren via X nog waarde heeft ondanks het gebrek aan moderatie/factchecking en daarmee het risico op het monitoren van desinformatie?

3. Het college heeft aan dat een belangrijke reden om te stoppen met X is dat het gebruik op gespannen voet staat met democratische waarden.
  - a. Kan het college toelichten op welke wijze X op gespannen voet leeft met democratische waarden?
  - b. Kan het college aangeven of deze spanning op democratische waarden ook geldt voor andere sociale media kanalen zoals bijvoorbeeld Meta? En indien dat het geval is, waarom het college ervoor kiest nog wel van andere sociale media kanalen gebruik te blijven maken?

4. Voor zover bekend en actueel heeft het X-kanaal van de gemeente Deventer ruim 10.000 volgers, terwijl het alternatief op Bluesky minder dan 200 volgers heeft.
  - a. Is het college zich er van bewust dat minder volgers ook een lager bereik betekent? Hoe denkt het college lager bereik op te vangen?
  - b. Uit de raadsmededeling lijkt af te leiden te zijn dat X met dagelijks 240.000 gebruikers in Nederland minder relevant is dan het alternatief BLuesky met 7.000 dagelijkse gebruikers in heel Nederland. Waar ligt volgens het college de grens voor het minimaal aantal volgers voordat een sociaal medium kanaal wel of niet meer relevant is? En waarom is Bluesky een alternatief voor X op basis van het aantal dagelijkse gebruikers?
  - c. Het afnemende relevantie van X ten gevolge van een dalend aantal gebruikers lijkt tegenstrijdig te zijn aan de mate van relevantie om dit kanaal nog wel te gebruiken als rampenkanaal en het monitoren van het sentiment. Kan het college deze tegenstrijdigheid nader duiden?
  - d. Hoe denkt het college een 'slapend' social media kanaal, met als gevolg een afnemend bereik en aantal volgers, nog wel met voldoende bereik in te kunnen zetten als informatiemedium in het geval van rampen?
  - e. Mocht zich de situatie voordoen dat het aantal gebruikers van X (opnieuw) gaat stijgen, het bestuur van X wordt gewijzigd en/of dat X zich conform Europese wet- en

regelgeving gaat organiseren, wordt dan het besluit van het college herzien? Waarom wel/niet?

5. De gemeente moet zoveel mogelijk bewoners bereiken, helemaal in het geval van rampen. Ongeacht de geopolitieke ontwikkelingen. Is het college het met ons eens dat het vanuit dat perspectief onlogisch is om een sociaal media account op te heffen dat zoveel volgers heeft en kan het college dat toelichten?

6. Is het college van mening dat politieke (coalitie) partijen ook moeten stoppen met het gebruik van X? Zeker in het licht van de mondelinge vragen die door enkele coalitiepartijen zijn gesteld op 22 januari jl.? En kan het college haar mening toelichten?

In afwachting van uw antwoorden.

Hoogachtend,

Christian Kamphuis

Raadslid namens Deventer Belang

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

Aan de fractie van Deventer Belang
t.a.v.
C. Kamphuis

direct telefoonnummer

Interne Post

gemeente@deventer.nl
e-mail

2025-502
kenmerk

uw referentie

24 juni 2025
datum

S.B. van der Velden
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte heer Kamphuis,

In uw brief van 23 juni jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over gemeentelijk beleid over het gebruik van X. In deze brief vindt u de antwoorden op uw vragen.

Vraag 1

Het college geeft aan dat uit onderzoek blijkt dat inwoners minder waarde hechten aan X als informatiemedium.

1.a.

Kan het college de (exacte uitkomsten van) dit onderzoek delen? Zo niet kan het college dan beschrijven wat de aard, doel en doelgroep en de uitkomsten zijn geweest van het onderzoek en wanneer en door wie dat onderzoek heeft plaatsgevonden en het antwoord nader toelichten?

Antwoord

Het besluit is gebaseerd op het 'Onderzoek mediamix 2025'. Omdat het mediagebruik voortdurend in beweging is, doet de gemeente om het jaar onderzoek naar de inzet van de verschillende communicatiemiddelen. Op basis van dit onderzoek bepaalt de gemeente een effectieve strategie voor de inzet van haar communicatiemiddelen.

Zie <https://kennisportaal.deventer.nl/kennisbank/bestuur/onderzoek-mediatrix-2025>

1.b.

Is bij het college bekend of er door inwoners ook minder waarde wordt gehecht aan andere sociale media kanalen zoals bijvoorbeeld de diensten van Meta en kan het college het antwoord toelichten?

Antwoord

4% van de ondervraagden zegt X te gebruiken om op de hoogte te blijven van informatie van de gemeente Deventer. Dit is het laagste percentage van alle door de gemeente gebruikte communicatiemiddelen.

Andere sociale media:

Facebook 21%,

Instagram 8%,

LinkedIn 7%.

<Onderzoek mediamix pagina 6>

Het aantal volgers op X is gedaald en op de andere social media kanalen gegroeid. Huidig gebruik door respondenten:

21% Facebook,
11% LinkedIn,
10% Instagram,
4% X .

<Onderzoek mediamix pagina 15>

Omdat de vraag rondom stoppen met publiceren op X leefde is een verdiepende analyse uitgevoerd voor de groep respondenten die de gemeente op X volgt. Zie Onderzoek mediamix pagina 19.

Vraag 2

De belangrijkste redenen die door het college worden genoemd om te stoppen met X betreffen het niet voldoen aan de DSA en het op gespannen voet staan met de democratische waarden. Daarnaast worden veel andere redenen benoemd en daarover gaan de volgende vragen:

2.a.

Kan het college een nadere toelichting geven wat de motivatie is achter de andere redenen en in welke mate deze mogelijk ook (geo-)politiek gemotiveerd zijn?

Antwoord

Musk probeert actief via X de verkiezingen in Duitsland en Engeland te beïnvloeden. Er zijn serieuze tekenen dat het algoritme van X ingezet wordt voor politieke beïnvloeding. Zo staan berichten waarin Musk zijn politieke mening verkondigt vaak bovenaan. De keus van het college is dus ook (geo) politiek gemotiveerd.

2.b.

Er wordt specifiek verwezen naar de rol van de heer Musk in de Amerikaanse en internationale politiek. In welke zin is deze samenwerking c.q. rol van de heer Musk, de banden die hij heeft met de president van Amerika en de rol die hij inneemt in het Amerikaanse stelsel volgens het college reden om af te zien van het gebruik van X?

Antwoord

Het college vindt het belangrijk dat inwoners van Deventer objectieve informatie krijgen via de gemeente. Musk zet X in om (subjectieve) politieke boodschappen te verkondigen. Dat is een reden om niet meer actief te publiceren op X.

2.c.

Er wordt aangegeven dat één van de redenen om het gebruik van X te stoppen het gebrek aan moderatie/fact-checking is. Tegelijkertijd zal het college nog wel X gebruiken om te monitoren wat er speelt in de samenleving van Deventer. Kan het college aangeven waarom het monitoren via X nog waarde heeft ondanks het gebrek aan moderatie/factchecking en daarmee het risico op het monitoren van dsinformatie?

Antwoord

De gemeente stopt met het actief publiceren op X, maar houdt de mogelijkheid open om in grote lijnen te monitoren wat er op X gebeurt. Hierbij wordt in acht genomen dat er geen factchecking meer plaats vindt. Ook al kloppen de feiten niet altijd, het geeft wel een beeld van het sentiment dat in de Deventer samenleving leeft.

Vraag 3

Het college geeft aan dat een belangrijke reden om te stoppen met X is dat het gebruik op gespannen voet staat met democratische waarden.

3.a.

Kan het college toelichten op welke wijze X op gespannen voet leeft met democratische waarden?

Antwoord

Voor een democratie zijn vrije media nodig die op een zo onafhankelijke mogelijke manier berichtgeven. X opereert niet onafhankelijk.

3.b.

Kan het college aangeven of deze spanning op democratische waarden ook geldt voor andere sociale media kanalen zoals bijvoorbeeld Meta? En indien dat het geval is, waarom het college ervoor kiest nog wel van andere sociale media kanalen gebruik te blijven maken?

Antwoord

Het college kiest ervoor nog wel gebruik te maken van Meta en LinkedIn. Deze partijen geven aan zich aan de Europese Digitale Service Act te houden. Dit wordt getoetst door de Europese Commissie.

Vraag 4

Voor zover bekend en actueel heeft het X-kanaal van de gemeente Deventer ruim 10.000 volgers, terwijl het alternatief op Bluesky minder dan 200 volgers heeft.

4. a.

Is het college zich ervan bewust dat minder volgers ook een lager bereik betekent? Hoe denkt het college lager bereik op te vangen?

Antwoord

Uit het Mediamix-onderzoek (pagina 19) blijkt dat een derde van de volgers op X de gemeente ook op andere sociale media volgt. Daarnaast geven zij aan andere communicatiekanalen voor informatie van de gemeente Deventer, zoals de digitale nieuwsbrief, de Stentor en de gemeentelijke website, belangrijker te vinden. Als gemeente zullen we inwoners online en offline verwijzen naar onze communicatiekanalen.

4. b.

Uit de raadsmededeling lijkt af te leiden te zijn dat X met dagelijks 240.000 gebruikers in Nederland minder relevant is dan het alternatief Bluesky met 7.000 dagelijkse gebruikers in heel Nederland. Waar ligt volgens het college de grens voor het minimaal aantal volgers voordat een sociaal medium kanaal wel of niet meer relevant is? En waarom is Bluesky een alternatief voor X op basis van het aantal dagelijkse gebruikers?

Antwoord

Inwoners worden verwezen naar de verschillende communicatiekanalen voor nieuws en informatie van de gemeente Deventer. Bluesky is niet hét alternatief voor X, het is een kansrijk nieuw medium waarvan het aantal gebruikers de afgelopen maanden is verdubbeld. Als gemeente Deventer maken we gebruik van Bluesky, om te onderzoeken of dit sociale medium van waarde kan zijn in onze communicatiemix.

4. c.

Het afnemende relevantie van X ten gevolge van een dalend aantal gebruikers lijkt tegenstrijdig te zijn aan de mate van relevantie om dit kanaal nog wel te gebruiken als rampenkanaal en het monitoren van het sentiment. Kan het college deze tegenstrijdigheid nader duiden?

Antwoord

De inzet van de ideale mediamix bij een calamiteit is afhankelijk van de situatie. Het college houdt daarom de mogelijkheid open om X in te kunnen zetten bij calamiteiten. Er wordt gewerkt aan een aparte liveblog-website van de Gemeente Deventer, waarnaar verwezen kan worden bij calamiteiten.

Bij grote calamiteiten is de Veiligheidsregio IJsselland leidend in de communicatie.

4. d.

Hoe denkt het college een 'slapend' social media kanaal, met als gevolg een afnemend bereik en aantal volgers, nog wel met voldoende bereik in te kunnen zetten als informatiemedium in het geval van rampen?

Antwoord

Mocht X ingezet worden als informatiekanal bij calamiteiten dan zal daar via andere communicatiemiddelen naar verwezen worden. Men hoeft op X geen volger van de gemeente Deventer te zijn om de berichten te kunnen lezen.

4. e.

Mocht zich de situatie voordoen dat het aantal gebruikers van X (opnieuw) gaat stijgen, het bestuur van X wordt gewijzigd en/of dat X zich conform Europese wet- en regelgeving gaat organiseren, wordt dan het besluit van het college herzien? Waarom wel/niet?

Antwoord

In de veranderende wereld van social media beoordeelt het college regelmatig welke social media passend zijn en door ons ingezet kunnen worden.

Vraag 5

De gemeente moet zoveel mogelijk bewoners bereiken, helemaal in het geval van rampen. Ongeacht de geopolitieke ontwikkelingen. Is het college het met ons eens dat het vanuit dat perspectief onlogisch is om een sociaal media account op te heffen dat zoveel volgers heeft en kan het college dat toelichten?

Antwoord

Het college houdt om die reden het account in stand, maar we gebruiken het niet meer actief.

Vraag 6

Is het college van mening dat politieke (coalitie) partijen ook moeten stoppen met het gebruik van X? Zeker in het licht van de mondelinge vragen die door enkele coalitiepartijen zijn gesteld op 22 januari jl.? En kan het college haar mening toelichten?

Antwoord

De keuze om te stoppen met X is gemaakt voor het gemeentelijk account. Politieke partijen beslissen zelfstandig via welk (sociaal) medium zij communiceren.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König